

FO Bilag 7.3

Politik for dataetik

1. Formål

Bestyrelsen har fastlagt nærværende politik for dataetik. Begrebet dataetik forstås overordnet som den etiske dimension af forholdet mellem teknologi og borgernes grundlæggende rettigheder, retssikkerhed og samfundsmæssige værdier, som den teknologiske udvikling giver anledning til at overveje. Begrebet omfatter etiske problemstillinger.

Dataetik handler om samspillet mellem etik, innovation og forretning. Formålet med politikken er at sætte fokus på, hvad dataetik betyder i praksis. Dette skal ske gennem transparens omkring Pædagogernes Pensions (fremover PBU) arbejde med dataetik og brug af data, så medlemmer, samarbejdspartnere og øvrige interessenter kan danne sig et overblik herom.

Formålet med politikken er endvidere at sætte rammerne for PBU's arbejde med dataetik for at sikre respekt for medlemmer og øvrige interessenters privatliv og grundlæggende rettigheder ved, at dataetik til stadighed tænkes ind i alle relevante forretnings- og arbejdsprocesser.

2. Regelgrundlag

PBU er underlagt bekendtgørelsen om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser. Det følger af § 132 d, at virksomheder, der driver livsforsikringsvirksomhed skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for virksomhedens arbejde med og politik for dataetiske spørgsmål, hvis virksomheden har en politik for dataetik. Såfremt dette ikke er tilfældet, skal ledelsesberetningen indeholde en redegørelse med forklaring af baggrunden herfor.

F&P's retningslinjer for databrug og dataetiske principper i forsikrings- og pensionsbranchen anvendes desuden som afsæt i udarbejdelsen af og arbejdet med dataetik i PBU.

3. Dataanvendelse i PBU

Al dataanvendelse har som mål at give medlemmerne den bedst mulige rådgivning om deres pensionsordninger og muligheder i PBU eller at udvikle de bedst mulige produkter og services til medlemmerne. Den anvendte data kan grupperes i følgende typer:

- Personhenførbart data: Fx navn, CPR-nummer, kontaktoplysninger, alder, køn, civilstand, helbredsoplysninger, pensionsbidrag og -betalinger.
- Pseudonymiseret data: Personoplysninger, der ikke længere kan henføres til en bestemt registreret uden brug af supplerende oplysninger, forudsat at sådanne supplerende oplysninger opbevares separat og er underlagt tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre, at personoplysningerne ikke henføres til en identificeret eller en identificerbar fysisk person.
- Ikke-personhenførbart data: Personoplysninger, der er gjort anonyme, sådan at ingen fysiske personer kan identificeres ud fra oplysningerne eller i kombination med andre oplysninger.
- Aggregeret data: Fx summarisk behandling af oplysninger om flere individer, som er blevet samlet og kombineret uden fokus på det enkelte individ, som bruges bl.a. til statistik.

4. Rammer for arbejdet med data

PBU's arbejde med dataetik udmøntes i tre grundlæggende principper om, hvordan data behandles i PBU. Principperne omfatter transparens, personalisering samt datasikkerhed.

4.1 Transparens

Det er PBU's mål, at der skal være åbenhed og fuld transparens for både medarbejdere og medlemmer i relation til, hvilke data der opbevares, hvad data bruges til, og til hvem data videregives. PBU's vigtigste outsourcingpartner, Forca, har en politik for dataetik, og som PBU's væsentligste databehandler skal Forca bidrage med at sikre god dataetik gennem politikker og øvrige procedurer.

Enhver registreret skal kunne få oplyst, hvilke data PBU har registreret om sig selv. Dette sikres via indsigtsretten, som er forankret i PBU's interne procedurer. PBU skal desuden oplyse medlemmer om, hvordan deres data tilvejebringes.

Fra et medlem optages i PBU, indsamler, registrerer og opbevarer PBU en række oplysninger om medlemmet:

- Oplysninger fra CPR-registret:
 - Bopæl, civilstand og ændringer heri, adresse og adresseændringer samt dødsfald
- Oplysninger fra arbejdsgivere:
 - Navn, CPR-nummer og pensionsbidrag
- Kontaktoplysninger fra medlemmet:
 - Telefonnummer og mailadresse
- Oplysninger om medlemmets pensionsordning:
 - Pensionsbidrag fra arbejdsgiver og egenbetaling samt forsikringsdækninger
- Oplysninger om medlemmernes adfærd på PBU's hjemmeside:
 - Browser, ip-adresse, besøg på hjemmesiden, herunder undersider
- Oplysninger fra PensionsInfo:
 - Videresendt til PBU i forbindelse med selvbetjening
- Oplysninger om at overføre pensionsordning:
 - Opsparingens størrelse og forsikringsdækninger
- Oplysninger fra øvrig kontakt med PBU, fx medlemmernes skriftlige eller mundtlige kommunikation med PBU, møder og sagsforløb
 - Helbredsoplysninger
- Oplysninger fra pårørende om afdødt medlem
- Oplysninger fra kommunen eller hospitaler vedr. sygdom
 - Sygdomsforløb og tilkendelse af offentlige ydelser

Alle oplysninger om medlemmet bliver brugt i den daglige sagsbehandling. Får pensionsrådgiveren relevant information vedr. medlemmets sag om fx sygdom, begunstigelse eller andet, så bliver dette noteret på medlemmets sag. Personoplysninger behandles kun, når der er behov for det, og det er til medlemmernes bedste. PBU sletter personoplysninger, når der ikke længere er et arbejdsbetinget behov for at behandle dem.

PBU hverken køber data om medlemmerne fra tredjeparter eller sælger medlemsdata til tredjeparter. En enkelt undtagelse hertil, er, at PBU køber telefonnumre til velkomstkald. Medlemmets telefonnummer bliver dog slettet efter 60 dage eller senest efter fire forgæves kald, hvis medlemmet ikke er kontaktbart. Medlemmets telefonnummer opbevares kun herudover, hvis medlemmet selv afgiver det.

PBU videregiver kun medlemsdata, hvis det er påkrævet i medfør af lovgivningen. Dog videregives data i anonymiseret eller aggregeret form til BUPL, når det er til gavn for medlemmerne, som fx oplysninger om gennemsnitlig tilbagetrækningsalder.

4.2 Personalisering

PBU's produkter og services er standardiserede, og prisen er den samme for alle medlemmer. Rådgivning og markedsføring tilpasses medlemmerne individuelt og skal ydes henholdsvis må kun tilbydes, når det er i medlemmernes interesse. Derfor segmenterer og personaliserer PBU produkter og services på et objektivt grundlag og ud fra nærmere definerede parametre såsom alder. Dataindsamling, der ligger til grund for enhver segmentering og personalisering, har til formål at skabe størst mulig værdi for det enkelte medlem og må kun foretages, hvis det er i medlemmernes interesse.

I forbindelse med markedsføring af PBU's produkter skal det være tydeligt for medlemmerne, når PBU bruger data til at påvirke medlemmernes adfærd.

4.3 Datasikkerhed

Datasikkerhed er et element af dataetik. Som pensionsselskab behandler PBU nødvendigvis meget data. Det er et krav, at data og it-systemer skal anvendes med højeste grad af sikkerhed for øje. PBU's systemer er designet til kun at kunne tilgås af autoriserede personer med et legitimt formål til at behandle den pågældende data. Truslen fra cyberangreb stiller krav om, at datasikkerhedsniveauet skal være robust. Der er udarbejdet nødvendige processer og forretningsgange til sikring heraf. Samtidig stiller PBU høje krav til validitet og kvalitet af de data, der anvendes såvel i medlemsforholdet som i kampagner, undersøgelser eller til andre formål, hvor data anvendes. Dette sker ud fra et princip om dataminimering, hvorefter der ikke indsamles mere data, end hvad der er nødvendigt til det formål, som forfølges. Data, der er indsamlet til ét formål, må som hovedregel ikke bruges efterfølgende til andre formål.

Kommunikation med følsomme oplysninger til medlemmerne foregår krypteret til medlemmets postmappe på pbu.dk og således aldrig på mail, sms eller lignende. Meddelelser fra medlemmerne via login på PBU's hjemmeside sendes krypteret. Ikke-medlemmer kan ligeledes kommunikere med PBU via en krypteret forbindelse.

Nøgleordene til sikringen af datasikkerhed er tilgængelighed, dataintegritet og fortrolighed. Såfremt der alligevel skulle ske et brud på datasikkerheden, sikrer PBU's procedurer, at myndigheder og berørte parter hurtigt underrettes.

5. Dataetik i beslutningsprocesser

Direktionen sikrer, at PBU gør sig passende overvejelser om dataetiske dilemmaer i beslutningsprocesser. Det kan fx være tilfældet, hvis PBU anvender nye teknologier som kunstig intelligens og maskinlæring i produktudvikling eller prissætning. Algoritmer skal være baseret på datagrundlag, der er repræsentativt, hvis der udbydes produkter og services til en afgrænset gruppe medlemmer. Direktionen sikrer samtidig, at der er processer for, at forudindtagethed (bias) undgås.

6. Rapportering

PBU skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for PBU's politik for dataetik. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om PBU's arbejde med og politik for dataetiske spørgsmål.

7. Opdatering

Bestyrelsen opdaterer denne politik ved væsentlige forandringer i forudsætningerne for indholdet. Den skal dog mindst én gang om året forelægges bestyrelsen til vurdering og ajourføring.

Således vedtaget af bestyrelsen den 11. september 2024.